

En rimelig afgrænsning tilsigtes opnået ved, at den foreslåede bestemmelse alene omfatter genstande, som er gået tabt for mere end 150 år siden, idet de pågældende genstande normalt først efter et sådant åremål vil have historisk-arkæologisk værdi.

I overensstemmelse med dansk rets almindelige principper giver den foreslåede bestemmelse mulighed for, at en ejer kan godtgøre sin ret med den virkning, at den må respekteres af den danske stat. Denne bestemmelse vil dog formentlig på grund af den 150-årige tidsgrænse være uden praktisk betydning.

I henseende til spørgsmålet om lovens territoriale gyldighedsområde har man ment at måtte foreslå bestemmelsens område udstrakt til at omfatte danske farvande. Lovens formål må befrygtes at blive svækket, såfremt den ikke får virkning ud over de indre territoriale farvande og søterritoriet, idet adskillige fra et historisk-arkæologisk synspunkt værdifulde vrag vides at ligge nær kystlinien, men uden for søterritoriet. Loven vil herved i al fald for danske statsborgere have virkning også uden for søterritoriet.

Til § 2.

Rigsantikvarens embedsområde omfatter tilsynet med de i riget værende fortidsminder og fredede mindesmærker, ligesom embedets indehaver bl. a. er konsulent for ministeriet i alle herhenhørende museumsspørgsmål.

Det er derfor naturligt, at rigsantikvarembudet får tillagt myndighed til på statens vegne at føre tilsyn også med historiske vrag, og at han bemyndiges til på statens vegne at træffe bestemmelse om sådanne foranstaltninger, som han finder nødvendige til sikring og optagning af genstandene.

I en række tilfælde vil rigsantikvaren være bekendt med de fund, der gøres, idet de fleste fund vil blive gjort af de til nationalmuseet eller andre historiske museer knyttede videnskabsmænd, som bl. a. har til opgave at finde og behandle sådanne genstande.

I tilfælde, hvor fund på havbunden gøres af andre, vil amtmænd eller politimestre blive bekendt med sådanne fund i medfør af anmeldelsesreglerne i strandingslovgivningen, og der vil ved interne forskrifter i samarbejde med vedkommende ressortministerier kunne meddeles amtmænd og politimestre pålæg om at give rigsantikvaren indberetning om de pågældende fund.

De bestemmelser, som rigsantikvaren træffer til sikring eller optagning af de omhandlede genstande, kan variere under hensyn til, hvad beskyttelsen og bevaringen i hvert enkelt tilfælde tilsiger.

Til § 3.

I forbindelse med erhvervsfiskeri el. lign. vil det kunne forekomme, at genstande af den omhandlede karakter bliver optaget, uden at optageren har haft mulighed for at forudse sådanne genstandes tilstedeværelse.

I bestemmelsen foreslås, at der i disse tilfælde er en pligt til at aflevere de optagne genstande til rigsantikvaren, der vil kunne udbetale en godtgørelse til optageren. En sådan godtgørelse vil kunne afholdes af rigsantikvarembudet's dispositionskonto eller ved en særlig i dette øjemed tilvejebragt bevilling. Godtgørelsen, der træder i stedet for bjærgeløn, bør i almindelighed ikke kunne overstige de med optagningen forbundne eller af denne forvoldte udgifter.

Til § 4.

Da nærværende lovforslag alene tilsigter en sikring af de historisk-arkæologiske interesser, som knytter sig til vrag og andre genstande på havbunden i danske farvande, vil de gældende regler i strandingslovgivningen, som varetager forskellige offentlige og civile interesser i forbindelse med strandinger, og som i princippet vedrører aktuelle strandingsforhold, kunne opretholdes uændret.

Som følge af de to lovområders forskelligartede formål vil der i almindelighed kun i forbindelse med rigsantikvarens beslutning om optagelse af vrag m. v. i medfør af lovforslagets § 2 eller ved tilfældig optagning af genstande, jfr. § 3, opstå spørgsmål om en samtidig anvendelse af reglerne i nærværende lovforslag og reglerne i strandingslovgivningen.

Med hensyn til fremgangsmåden i disse tilfælde har man fundet det rigtigt, at tillige reglerne i strandingslovgivningen følges således som angivet i forslaget § 4.

Vedrørende de enkelte punkter bemærkes:

Ad § 4, pkt. 1):

Om *berettigelse* til at foretage optagning: Vedrørende de i visse dele af landet oprettede særlige bjærgelav, der har eneret på at besørge bjærgning af skib og dertil hørende ladning ved bistand ydet fra land, henvises til lov nr. 103 af 10. april 1895, § 4.

Om forudgående *tilladelse* til at foretage optagning: Vedrørende bjærgning af vrag, der er til fare eller væsentlig ulempe for skibsfart eller fiskeri, henvises til § 6, jfr. § 9 i lov nr. 85 af 30. april 1909 om tillæg til lov nr. 103 af 10. april 1895.